

**Kliimaministri määruse
„Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord“
eelno
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

Eelnõukohane määrus „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord“ kehtestatakse ehitusseadustiku § 70 lõike 8 alusel. Nimetatud säte volitab valdkonna eest vastutavat ministrit kehtestama ehitise kaitsevööndi ulatuse, kaitsevööndi kaitsmise, tähistamise ja soovitused kaitsevööndis tegutsemise kohta. Kuna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi tähistamine ei ole praktikas kasutamist leidnud, siis nõudeid tähistamisele eelnõukohase määrusega ei kehtestata. Valdkonna eest vastutav minister on kliimaminister.¹

Määrus asendab keskkonnaministri 16.12.2005 määrust nr 76 „Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus“ (edaspidi *määrus nr 76*; redaktsiooni kehtivuse lõpp 30.06.2023; RTL 2005, 123, 1949), mille kehtivus lõppes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse jõustumisega 01.07.2023 (RT I, 07.03.2023, 3).

Võrreldes määrusega nr 76 ei ole uue määruse sisu oluliselt muudetud, lisatud on kaitsevööndis tegutsemise kord. Eelnõu seletuskirjas on käsitletud kõiki sisuliselt uusi või muudetud sätteid. Muudatusteta sätete osas on piirdutud märkusega, et need on sisult määrusega nr 76 samad. Muudatusteta sätete osas on selgitused antud määruse nr 76 seletuskirjas.²

Määruse eelnõu on ette valmistanud Kliimaministeeriumi veeosakonna peaspetsialist Hendrik Põldoja (tel 626 2861, hendrik.poldoja@kliimaministeerium.ee). Eelnõu keeleteoimetaja oli Kliimaministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (tel 626 2953, aili.sandre@kliimaministeerium.ee). Määruse eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Käthlin Raudla (tel 626 0798, kathlin.raudla@kliimaministeerium.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohane määrus koosneb kuuest paragrahvist.

Eelnõukohase määruse eesmärk ja sisu ei ole võrreldes määrusega nr 76 oluliselt muutunud – määrusega kehtestatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste kaitsevööndi ulatus ehitiste otstarbe ja asukoha, paigaldussügavuse ja läbimõõdu järgi. Lisatud on kaitsevööndis tegutsemise kord.

Paragrahv 1

Lõike 1 sõnastamisel on põhimõtteliselt lähtutud määrusest nr 76, seega sisuliselt võrreldes kehtiva õiguskorraga olulisi muudatusi ei tehta.

Uus on lõige 2, mis sätestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi termini, mille kohaselt on see ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või

¹ Vabariigi Valitsuse seadus § 61 lg 1.

² Tehnilistel põhjustel ei ole dokument avalikult kättesaadav, mistõttu tuleb seletuskirja saamiseks esitada teabenõue e-postiga aadressile info@kliimaministeerium.ee.

veekogu, kus kinnisasja kasutamist on piiratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste kaitse ja ohutuse tagamiseks. Kaitsevööndi eesmärk on kaitsta olemasolevaid ühisveevärgi või -kanalisatsiooni ehitisi ning vältida uute hoonete ehitamist torustike peale.

Paragrahv 2

Eelnõukohase määruse teine paragrahv on uus ja selles sätestatakse tegevused, mis võivad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi kahjustada ja mida ei tohi teha. Näiteks ei tohi tõkestada juurdepääsu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitistele ega istutada puid. Samuti ei tohi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndis omaniku loata ehitada, ladustada materjale, teha lõhkamis-, puurimis-, kaevandamis-, vaia-, kaeve-, täite-, üleujutus- või kuivendustöid ja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste juures teha tõstetöid.

Paragrahvid 3-6

Kolmanda paragrahviga kehtestatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni maa-aluste torustike kaitsevööndid torustike läbimõõdu ja paigaldussügavuse järgi.

Neljanda paragrahviga kehtestatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni maa- ja veepealsete torustike kaitsevööndid.

Viienda paragrahviga kehtestatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni veealuste torustike kaitsevööndid.

Paragrahv 6 kehtestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni torustike juurde kuuluvate ehitiste kaitsevööndi.

Paragrahvid 3-6 ei ole sisult erinevad määruses nr 76 sätestatust (määruses nr 76 vastavalt paragrahvid 2-5).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõukohane määrus täpsustab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste kaitsevööndi ulatuse tehnilisi üksikasju ega ole otseselt seotud Euroopa Liidu õiguse ülevõtmisega.

4. Määruse mõju

Kuna määruse kehtestamisega ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste kaitsevööndi ulatust sisuliselt ei muudeta, on mõju sama, mis on määrusel nr 76. Seega uut oodatavat mõju määruse kehtestamisega ei kaasne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, rakendamiseks vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei nõua riigieelarvest lisakulu ega too kaasa lisatööd. Samuti ei laeku määruse rakendamise tulemusel tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu saadetakse koostöölastamiseks ministeeriumitele ja arvamuse avaldamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Vee-ettevõtete Liidule ning Eesti Ehitusinseneride Liidule.

Määruse koostamisel ei korraldatud avalikku konsultatsiooni, kuna määruse sisu ei muutu ulatuses, mis puudutaks laiemat avalikkust.